

geleden, De dat allerlei lijk en zijn ad zijn, dat tzen in de i, welke dit of in een en christe- oek geloof brijt hij.

at Dr Bui- : „Ik weet m, die van

ver op zijn ler waarop) dit boek. kunnen we : geeft Dr : „afmaak- noot in de geweest om eralisme te

A. Kuyper, gedwongen als Dr Bui- divinisitische en publiek Vrijzinnige, hopen daar tonen, dat bent, maar siteit desa- angenomen, ip had van worden te oriënteerde Dr Buitent niet door maar door- principieel zeker felle o opperbest i, waar het preekt voor oekt tussen engt de za- Berkouwer

in, wanneer shoff staat, van de ken- oëzie — ten van God rtheerijking shoff, wan- dichten ge- ren? God?“ In de Waag- niet anders, hrijft: „Hoe le God ver- kent? Wat Zie ik het ap affreksel ver de her- me af, wat s, waarover

schijnt Bui- heid te heb- niet in over- le keper be-

voor negen de getrouwe Gelukkig is nius er even dat het half ang geleerd, r iets afwe- leze mensen

verk hier zo lde, was wel hadden we t haar vol- gelmatig op het Evange- lte van dat rkt als poli- zijn hoogste rhoden naar ben niet de leggen. Na- rde van hun er ook eens in de wetten d van gods- dingen mis- eggen. of op straat

schouwd" niet minstens even erg God in Zijn ere aan- tasten.

Dr Buitendijk blijkt, volgens zijn boek een aanhan- ger te zijn van Prof. Huizinga's „homo-ludens"-theo- rie. (Vóór het colere, de cultuurvorming, was er het ludere, het spel).

Zonder meer zou men hier al kunnen vragen: is de Calvinistische Vrije Universiteit al zo ver weg, dat zij leentjebuur moet gaan spelen bij de humanistische Leidse Universiteit, zelfs waar het de primaire be- ginselen van het Calvinisme betreft? Maar wanneer de recensent van „In de Waagschaal", de teksten, die Dr Buitendijk voor deze theorie aanvoert, citeert, kunnen we hem weer niet anders dan volkomen gelijk geven, wanneer hij hier spreekt van „bedenklijk bij- belgebruik".

Want ook wij kunnen hierin niets anders zien dan een aprioristisch benaderen van de Schrift. Men stelt eerst de theorie vast en gaat dan de Bijbelteksten op- zoeken, welke deze theorie zouden kunnen dekken met de autoriteit der Heilige Schrift.

Nu begrijpen we heel goed hoe Dr Buitendijk tot zijn sympathie voor de synthese gekomen is.

Men treft het gehele boek door, wat we zouden willen noemen, een soort „minderwaardigheidscom- plex". Wanneer hij op pag. 42 constateert: „Intussen verslaat de moderne kunst haar duizendtallen in de kring des Verbonds", dan is dat een klacht, die we als donkere en bittere ondertoon het gehele boek door

beluisteren kunnen. B.v. ook op pag. 66 komt dit heel sterk uit, wanneer hij geconstateerd heeft, dat na 1860 minder kunstenaars onder ons optreden, dan onder de niet-orthodoxe Christenen, zegt hij: „Hier past het ons ootmoedig schuld te belijden, dat ons ge- loof niet sterker is dan de zuigkracht en de suggestie van de wereld. Hier ligt onze roeping onszelf af te vragen, of we ons niet op een of ander punt moeten herzien: zit hier ergens wantrouwen tegenover een toch voorgoed ontkerstende cultuur, schuilt hier klein- geloof vanwege de gevaren, die aan die kant loeren? Dan zouden er dus vele artistiek begaafden voor Christus' kerk verloren gaan en dan beroven wij hen zelf van het onuitsprekelijk voorrecht: Jezus lief te hebben".

Deze onrust doortrilt het gehele boek en we zeg- gen er direct bij: er bestaat een heilige onrust zo goed als er een heilige rust bestaat. Maar wij menen, dat de onrust, welke dit boek deed geboren worden, zeker diep ernstig gemeend is, maar toch uit verkeerde bron ontsproten is.

Want de oorzaak van de terecht door hem gecon- stateerde apostasie, of afval, ligt niet in het antithe- tisch leven van de belijders der gereformeerde religie, maar juist in het hunkerend zoeken naar de synthese met deze wereld, die met al haar cultuur onder het oordeel ligt.

We willen daar graag in een volgend artikel nog iets van zeggen.

R. v. R.

De plaats van onze kinderen naar

OPVOEDING EN ONDERWIJS

de Heilige Schrift*) I

„Gij kinderen", zo schrijft de apostel Paulus in Efeze 6:1, „zijt uw ouders gehoorzaam in de Here". Van deze tekst zou ik bij de behandeling van ons onderwerp uit willen gaan. Vooreerst geven deze woorden, gezien in het raam van heel de brief, ons een klaar inzicht in de plaats van onze kinderen naar de H. Schrift; in de tweede plaats geeft het verband, waarin de apostel deze woorden schrijft, ons een duidelijk beeld van de bedoeling die de Here met onze kinderen, overeenkomstig de plaats die zij be- kleden in Zijn Schepping, heeft. Eén en ander bepaalt de taak, die ouders, jeugdleiders en -leidsters, onderwijzers enz. in betrekking tot de kinderen op han- den is gelegd als medearbeiders Gods.

*

Eerst dan iets over die plaats als zodanig.

Blijkens het adres heeft Paulus genoemde brief gericht „aan de heiligen, die te Efeze zijn en gelovi- gen in Christus Jezus".

Voor de mensen, die op die betiteling aanspraak mogen maken, stalt hij in het eerste deel van zijn schrijven het verlossingswerk Gods door Jezus Chris- tus in zijn hemel-en-aarde omspannende betekenis uit. De apostel laat het daar echter niet bij. In het tweede deel van de brief, aanvangende bij hoofdstuk 4, wordt dezen heiligen en gelovigen hun, met dat werk Gods corresponderende en daaruit voortvloeiende, roeping op het hart gebonden. De gemeente wordt daarbij eerst in haar geheel en daarna in haar verschillende delen, naar onderscheiden plaats, taak en staat aan- gesproken. „Gij vrouwen", heet het dan (5:22), „Gij mannen" (vs 25), „Gij dienstknechten" (6:5), „Gij heren" (vs 9), maar ook „Gij kinderen" (6:1). Met andere woorden, tot die heiligen en gelovigen, die daar in Efeze en alom waar God Zijn Kerk vergadert,

*) Referaat, gehouden op het Congres van Gerefor- meerde Jeugdleiders en -leidsters te Birkhoven, op 26 December 1951.

gevonden worden, horen niet alleen de volwassenen, niet alleen de mannen, de vrouwen, de dienstknechten en de heren, daar horen ook de kinderen toe.

En hoe?

Als een groep, die er zowat bij aanhangt en die tenslotte dan ook nog z'n woordje krijgt, zoals do- minee af en toe ook eens een woordje voor de kinde- ren pleegt te hebben?

Allerminst!

Het merkwaardige is juist, dat de apostel de kin- deren aanspreekt midden tussen de volwassenen in: „Gij vrouwen, Gij mannen", schrijft hij, vervolgens: „Gij kinderen", om dan voort te varen tot het: „Gij dienstknechten, Gij heren". De kinderen hánge- er maar niet bij, ze horen erbij, voluit, voor alle honderd procenten.

Zo is 't hier, zo is 't de gehele Schrift door.

Ja zo ontwijfelbaar zeker is dit, dat, behalve ter verdediging en ter handhaving van de plaats der kinderen tegenover de aantasting ervan, er over die plaats niet eens in een aparte uiteenzetting wordt gesproken. Een dergelijke uiteenzetting moge er ge- geven worden over de positie van slaven, van Moabit en Kanaäniet, van vreemdeling en bijwoner, maar in betrekking tot de kinderen heb ik ze in alle plaatsen, die ik ben nagegaan, niet kunnen vinden.

Ze is ook niet nodig. De plaats van de kinderen staat vast. Ze staat vast met het verbond, dat de HERE met Adam, met „Mens" en daarmee met de mensheid oprichtte, dat Hij met Abraham en diens zaad vernieuwde, dat Hij tot degenen, die daar verre zijn, zovelen als de Here er toe roepen zal, uitbreidde. Met die der ouders is de positie en plaats der kinde- ren geregeld. Wat van die geldt, geldt van deze.

De Schrift — en het vergeten daarvan, of het voor- bijzien daaraan is op zo onnoemelijk veel ellende te staan gekomen — kent nu eenmaal geen massa in- dividuen, die, als individuen, dan ook elk voor zich gequalificeerd en in hun onderscheiden positie

moeten aangewezen worden; nee, de Schrift kent met het éne verbond Gods slechts het éne volk Gods. Het laatste is met het eerste gegeven.

En tot het volk horen de volwassenen, daar horen ook de kinderen toe. Met de ouders zijn ze er in be- grepen.

En anders, anders mogen al die grote mensen een massa zijn, of een vereniging, of een club, of een cote- rie, of hoe je 't verder maar noemen wilt, maar een volk vormen ze niet. En dát wil de Here hebben.

Maar 't vreselijke is, dat men wel vandaag onze Konin- gin haar volk nog gunt, maar dat men met heel de atomistisch-individualistische verbondsbeschouwing, die de loten van de stam, de kinderen van de ouders scheidt, de HERE Zijn volk ontroofd. En wie Hem Zijn volk ontroofd, neemt Hem ook Zijn Koningchap af. Dat is trouwens de afgelopen jaren in de geeste- lijke politiek die werd uitgeoefend wel openbaar gewor- den.

Wat daar echter door gebroken en kapotgemaakt is, de plaats der kinderen, gefundeerd als ze is in het eeuwige verbond, en geopenbaard als ze is in het eeuwige Woord van God, is er niet door aangetast kunnen worden. Zij behoren tot, zijn een deel van het volk van God.

En hoe verlossend is het, dat naar de Schriften te mogen geloven. Daarmee zijn we van heel de ballast van een alle waarachtig leven verstikend subjectivis- me verlost. Maar dat niet alléén. Daarmee raken we ook nog een ander lastje kwijt, dat niet minder be- nauwend en drukkend is, de last n.l. van wat ik, bij gebrek aan beter woord, maar de „kinderziekte" noe- men wil. Het is geen ziekte waar de kinderen zozeer last van hebben, zij dreigen er alleen de dupe van te worden. Wie er aan lijden, het zijn degenen aan wie de zorg voor het kind is toevertrouwd, of die er zich mee bezig houden. Naar het kind hebben ze de eeuw, waarin we leven, genoemd. Rondom het kind hebben ze een literatuur in alle mogelijke genre en van col- legezaal tot huis-, tuin- en keukengebruik toe doen verschijnen en de boom wordt nog steeds hoe langer, hoe dikker. Ten behoeve van het kind hebben ze bu- reau's opgericht van de wieg tot aan de mondigheid toe. Ten bate van het kind hebben de conferenties geen einde en zijn de roepstemmen om vernieuwing niet van de lucht en de rapporten erover niet van tafel. Vóór het kind hadden we eens per jaar een serie postzegels, ván het kind hebben we ze sinds kort nu ook, en volwassenen gaan erom bij die kin- deren te koop. Het ontbreekt er nog aan, dat zij er bij te biecht gaan. Maar dat komt misschien ook nog. De jeugdgemeenteraden en jeugdparlementen zijn er tenminste al.

Je zou zo langzamerhand bang worden om kinde- ren onder je te krijgen en je moet al wel een heel bijzonder mens zijn om dat bijzondere wezen, dat de naam van kind draagt, en dat zo'n heel bijzondere aanpak en behandeling behoeft, op te kunnen voeren, en dan breng je er waarschijnlijk, ondanks een serie (populair geschreven) boekjes nog niets bijzonders van terecht. Als je 't tenminste geloven wilt en ook al door de kinderziekte bent aangedaan. En dat is allerminst denkbeeldig, de infectie houdt bij onze kring geen halt.

Maar gelukkig, de Schrift weet van al dat bijzon- dere niet af en wij hoeven en mogen er dus ook niet van weten. De kinderen zijn eenvoudig een deel van het volk des Heren, en als zodanig niets meer bijzon- der dan een ander deel, voor wie, als in een normaal en gezond huishouden, bij alle aandacht, die ze heb- ben, en bij alle zorg, die aan hen wordt besteed, toch heel geen aparte drukte wordt gemaakt.

Van het kind Mozes, — wat bijzonders z'n ouders er bij zijn geboorte in zagen — lezen we niet meer, dan dat z'n moeder het zoogde. Van Izak, dat bijzon-

haaft het recht, bouwt het Koninkrijk Gods.

2. De mensen hier kennen dat gezag niet. Kinderen worden verwend, opdat ze maar niet zullen huilen. En in een redevoering op de Philippijnen zei de Pre- sident van Indonesië: „Ik ben geen communist, maar als het Indonesische volk communistisch wenst te leven, dan veranderen we en worden het ook."

Misschien ziet u NU, waar het om gaat. Stel nog maar eens tegenover elkaar: Gezag en anarchie, tucht en dwang, Kerk en wereld, Koninkrijk Gods en het rijk van Satan.

En deze dingen ontmoeten elkaar dáár, waar de KERK komt.

En nu weet u, wie de eindoverwinning behalen zal. Eigenlijk reeds behaald heeft. En wat moeten we nu doen? Zal ik doen, wat een buddhist uit India mij vroeg, toen we op weg waren naar Borneo: „Gaaf U toch niet die vriendelijke mensen in onrust brengen: ze leven zo heerlijk rustig in hun onwetendheid", of moeten we allemaal naar het afscheidswoord van de Heere Jezus luisteren, die óók gezegd heeft, dat Hij kwam om „vuur op de aarde te werpen", dat „alreeds ontstoken is"?

Ik weet uw antwoord wel, en daarom vertrouw ik, dat ook onze lezers én thuis, én in de kerk zullen mee- bidden voor het KERKWERK op Soemba en Borneo en..... „voorzover de Heere daartoe roepen zal". Ngabang, Dec. '51.

J. P. MOERKOERT.